

ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΟΥΣΕΙΑΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ;

Mike Bieber
Διδάκτωρ Μουσειολογίας

Παρόλο που τα επαγγέλματα καθ'εαυτά δεν ασκούν πλέον την παλιά τους γοητεία, μεγάλη εξακολουθεί να είναι η φιλοδοξία των εργαζομένων σε πολλούς κλάδους να γίνουν αποδεκτοί ως επαγγελματίες. Ο κόσμος των μουσείων δεν διαφέρει ως προς αυτό. Το ζήτημα, ωστόσο, είναι σύνθετο. Ένα θέμα που προκαλεί ερωτηματικά είναι το καθεστώς των έμμισθων επαγγελματιών: ποια είναι η "επαγγελματική αυτονομία" τους μέσα σε μια διοικητική ιεραρχία; Ένα άλλο πρόβλημα των εργαζομένων σε μουσεία είναι ο αριθμός των διαφορετικών ειδικοτήτων μέσα σ' αυτά: αποτελούν όλες αυτές οι ειδικότητες μέρος του ίδιου επαγγέλματος; Εδώ εξετάζονται αυτά τα ζητήματα και τοποθετούνται στην πραγματικότητα της σύγχρονης μουσειακής λειτουργίας.

Επαγγέλματα και επαγγελματίες μέσα σε ένα πλαίσιο

Στον κόσμο του μουσείου η απάντηση στο ερώτημα που θέτει ο τίτλος του άρθρου ίσως να φαίνεται αυτονόητη. Αν όμως κανείς εξετάσει τον χαρακτήρα των επαγγελματιών και τα συναφή ζητήματα του επαγγελματισμού και της πρόσληψης έμμισθων επαγγελματιών, και, στη συνέχεια, εξετάσει τα μουσεία από πιο κοντά, τα πράγματα μοιάζουν λιγότερο σαφή.

Όταν η κοινωνία ήταν πιο αυστηρά διαστρωματωμένη, τα επαγγέλματα μπορούσαν να προσδιορισθούν σχετικά εύκολα. Η προσέγγιση με βάση το "διακριτικό γνώρισμα" ή το "κριτήριο", με το οποίο κρίνονται οι υποψήφιοι σε σχέση με τα χαρακτηριστικά της νομικής και της ιατρικής, παραμένει ισχυρή, παρά τα εγγενή της μειονεκτήματα: δίνει την εντύπωση της αυτοεκπλήρωσης και επιβάλλει μια μονογραμμική θεώρηση της κίνησης επιλεγμένων εργασιών προς το επαγγελματικό καθεστώς (βλ., για παράδειγμα, Garr-Saunders and Wilson, 1964. Johnson, 1972).

Η "φονεζιανιστική" ("λειτούργιστική") προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία η απασχόληση γίνεται επάγγελμα στον βαθμό που επιτελεί κρίσιμες κοινωνικές λειτουργίες, οι οποίες έχουν σχέση με τη διατήρηση της ευημερίας της κοινωνίας, μοιάζει εξίσου αυτοεκπληρωτική (Parsons, 1954). Ο Etzioni προτείνει την έννοια των ημι-επαγγελματιών: "μιας ομάδας νέων επαγγελματιών, εκ μέρους των οποίων η διεκδίκηση του καθεστώτος που απολαμβάνουν ο ιατρός ή ο νομικός ούτε εδραϊκείται πλήρως ούτε είναι πλήρως επιθυμητή". Τα διακριτικά γνωρίσματα της ιατρικής και της νομικής εξακολουθούν να ισχύουν, αλλά σε μικρότερο βαθμό (1969). Αυτή η προτεινόμενη διάσταση της έννοιας των επαγγελματιών έχει εξελιχθεί και εκλεπτυνθεί: παράδειγμα, τα "επαγγέλματα προσωπικών υπηρεσιών", τα οποία επιφέρουν αλλαγές στο σώμα ή στην προσωπικότητα των πελατών τους (Bennett & Hokenstad, 1973).

Ωστόσο, καθώς η πρόσβαση στη γνώση έχει διευκολυνθεί και η επαγγελματική ανεξαρτησία και αυτονομία έχουν αμβλυωθίσει, η έννοια του επαγγελματία μοιάζει τώρα λιγότερο σημαντική και παίζει μικρότερο ρόλο στα ενδιαφέροντα της κοινωνίας. Την ίδια στιγμή, οι άνθρωποι που ανήκουν σε διάφορες ομάδες απασχόλησης αναζητούν όλο και περισσότε-

ρο την αναγνώρισή τους ως επαγγελματίες. Ο κατάλογος των υποψηφίων που αποβλέπουν στο να αποκτήσουν την αναγνώριση της κοινωνίας έχει μεγαλώσει, περιλαμβάνοντας τώρα, για παράδειγμα, τους κοινωνικούς λειτουργούς, τους λογιστές, τους υπεύθυνους δημοσίων σχέσεων, ακόμη και τους θυρωρούς (ασφάλεια) (Watkins, Drury & Preddy, 1992).

Η έννοια του επαγγελματία τώρα δεν εξαρτάται από την ένταξη σε ένα επάγγελμα. Το *New Shorter Oxford English Dictionary* καταγράφει το ιστορικό της αλλαγής του νοήματος του όρου, από: "αυτός που έχει ή δείχνει την ικανότητα επαγγελματία, επαρκής, αντάξιος ενός επαγγελματία", σε: "εξαιρετικά έμπειρος ή επαρκής σε κάποια δραστηριότητα ή κάποιο τομέα" (1993). Το να είναι κανείς επαγγελματίας μπορεί να σημαίνει ελάχιστα περισσότερα από το να είναι πλήρως απασχολήσεως*, αμεβόλοτος, εξαιρετικά έμπειρος, επαρκής, αξιόπιστος, υπεύθυνος ή ικανός να επιτυγχάνει στόχους (Hudson, 1989. Office of Arts and Libraries, 1991).

Οι επαγγελματίες που έχουν προσληφθεί σε οργανισμούς υπερτερούν αριθμητικά στα περισσότερα επαγγέλματα. Η ομοιογενής επαγγελματική κοινότητα υποσκελιζεται από ιεραρχικές μορφές απασχόλησης και οργάνωσης, όσο η ειδικευση συνδέεται με τις ανάγκες του εργοδότη (Weil, 1988. Johnson, 1972). Το "μάνατζμεντ" (διαχείριση) έχει γίνει το κύριο όργανο ελέγχου της εργασίας, μελώντας έτσι την επαγγελματική αυτονομία και απειλώντας τις ατομικές αξίες του επαγγέλματος.

Είναι πιθανό, λοιπόν, η εποχή της κυριαρχίας των επαγγελματιών να βρίσκεται στο τέλος της. Δεν συμβολίζουν πλέον την ανυπερβόλη δύναμη και ακεραιότητα, τον πλούτο και τη σοφία (αν πραγματικά κάποτε τα σπείναν αυτά). Δύναμη και πλούτος έχουν μετακομίσει σε άλλο επίπεδο, και μια όλο και περισσότερο κυνική κοινωνία δεν πιστεύει πλέον στην ανυπερβόλη. Σήμερα αξία έχει η αγορά, και όλοι πρέπει να προσαρμοσθούν για να ευδοκμήσουν εκεί. Η ζηλιάρια της δύναμης έχει γείρει από τα επαγγέλματα προς τους αγοραστάτες των υπηρεσιών τους. Τα επαγγέλματα νοοτούν τώρα ως ευρισκόμενα στον ενιαίο χώρο των απασχολήσεων παρά σε κάποια προνομιακό θέση έξω από αυτές. Έτσι, η ικανότητα της αποδοχής μιας απασχόλησης ως επαγγέλματος γίνεται λιγότερο απόλυτη, η περισσότερο σχετική. Είναι πιο δύσκολο να υπάρξει αντίσταση στις νέες

επαγγελματικές ομάδες; πού μπορεί να οριστεί η διαχωριστική γραμμή; Και, τελικά, έχει σημασία αυτό; Κι αν κάποιος επιχειρηματολογεί για το πόσο επαγγελματίες μπορούν να χορέψουν πάνω στο κεφάλι μιας καρφίτσας, στον πραγματικό κόσμο, τον οικονομικό και μεταμοντέρνο, η ζωή συνεχίζεται με νέες αξίες και προσηγορίες.

Άστε, λοιπόν, όλα είναι "όλο αγό και πάθος, χωρίς κανένα νόημα", όπως λέει ο Ζαϊντμπ³. Στον χώρο των μουσείων, τουλάχιστον, τα ζητήματα του επαγγελματίου και του επαγγελματισμού έχουν νόημα. Αποτελούν μια προσπάθεια να οριστεί το πεδίο της μάχης για ζητήματα γνήθρου, δύναμης και κύρους.

Μουσεία και επαγγέλματα

Το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων (ICOM) δεν αμφισβητεί την ύπαρξη του μουσειακού επαγγέλματος. Ο *Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας του ICOM* (1986) ορίζει ότι το μουσειακό επάγγελμα περιλαμβάνει το προσωπικό των μουσείων και κάποιον άλλων παρόμοιων οργανισμών, το οποίο έχει ειδική εκπαίδευση ή εμπειρία και υπακούει σε έναν θεμελιώδη κώδικα δεοντολογίας. Η Ένωση Μουσείων Αγγλίας (EMA) διακρίνει δεκαπέντε κύριες εργασιακές ομάδες, με έξι ακόμη "συναφείς σταδιοδρομίες" (Ινστιτούτο Μουσικής Εκπαίδευσης και EMA, 1993).

Όμως το Βρετανικό Γραφείο Απογραφών και Ερευνών Πληθυσμού (OPCS) δεν συμφωνεί: Η *Πρότυπη Επαγγελματική Ταξινόμηση* του (1990) περιλαμβάνει στους επαγγελματίες μόνο τους επιμελητές συλλογών, μαζί με τους βιβλιοθηκάρχους και τους αρχαιοφύλακες, χωρίς να αναφέρει καμία άλλη εργασιακή θέση μουσείου. Χαρακτηρίζονται ως κατώτεροι από τους περισσότερους άλλους που περιλαμβάνονται στα διάφορα επαγγέλματα.

Ο Hudson αμφιβάλλει αν η εργασία σε μουσείο θα γίνει ποτέ επάγγελμα "με τη στενή σημασία που έχει για τους ιατρούς και τους νομικούς": οι κυβερνήσεις δεν θεωρούν απαραίτητο να προστατεύουν την κοινότητα δημιουργώντας άδειες επαγγελματίες για τους εργαζόμενους στα μουσεία. Οστόσο ο όρος "επάγγελματις" είναι βολικός για την περιγραφή της "ετερογενούς ομάδας" που αποτελεί το προσωπικό των μουσείων: "ευγενικά ασοφής, καλαεπικός, αξιοπρεπής, έχει όλα όσα θα επιθυμούσε ένα φιλόδοξο και δημόσια υποτιμημένο πρόσωπο" (1989).

Υπάρχει ένα "ενιαίο μουσειακό επάγγελμα" ή υπάρχει κατάτμηση; Ο Parkhurst διακρίνει τους ειδικούς, που είναι ικανοί να εργασθούν μέσα σε μουσεία, και τους "παρα-επαγγελματίες", με τεχνικές ικανότητες που μπορούν να μεταφερθούν και σε άλλους χώρους εργασίας (1975). Ο Griffin θεωρεί ότι το επάγγελμα περιορίζεται σε "ομάδες όπως οι επιμελητές, οι συντηρητές, οι εκπαιδευτές, οι σχεδιαστές και όλοι εκείνοι των οποίων η εργασία απαιτεί προχωρημένη εκπαίδευση και έχουν κοινές αξίες" (1987). Η EMA, επίσης, θεωρεί τον όρο "επαγγελματίες μουσείων" "προβληματικό όρο", που αποκλείει πολλές απασχολήσεις μέσα στο μουσείο. Ο αναθεωρημένος της *Κώδικας Συμπεριφοράς των Επαγγελματιών του Μουσείου* απειθυσιάζει (δεν τους "ανθρώπους που εργάζονται σε μουσεία" (Davies, M., 1996, EMA, 1996). Πάντως, τα προγράμματα μουσειακών σπουδών, που είναι συμπληρωματικά της παραγωγής ειδικών σε γνωστικούς τομείς ή σε υπηρεσίες, ίσως ενθαρρύνουν το προσωπικό να βλέπει ένα επάγγελμα "αποτελούμενο από ανεξάρτητες ικανότητες, κάτω από μια ολοκληρωτά αίσθηση κοινωνικού και μορφωτικού σκοπού" (Kavanagh, 1992).

Στην πραγματικότητα, όλα τα μουσεία δεν προβάλλουν ενιαία άποψη για τις έννοιες του επαγγελματισμού και του επαγγελματία. Ίσως αυτό να ισχύει περισσότερο για τη θέση του επιμελητή, του οποίου τα πρωτεία έχουν σε αυθεντόνομο βαθμό αμφισβητηθεί από άλλους επιστημονικούς κλάδους (Griffin, 1987). Ακόμη, το γεγονός ότι μπορεί κανείς να αναφέρεται στο "επάγγελμα του επιμελητή" (Murdoch, 1992) μαρτυρεί αυτές τις διαίρεσεις. Ο πρόεδρος της EMA St. Locke ορίζει ότι η σύγχρονη έννοια του επιμελητή περιλαμβάνει τη συντήρηση, τη διαχείριση των συλλογών, την εκπαίδευση, την ερμηνεία και το μάρκετινγκ: μια ευέλικτη απάντηση στις αλλαγές που συμβαίνουν στον κόσμο του μουσείου: "η φωνή και η επιρροή μας θα είναι πολύ μεγαλύτερη, αν θυμόμαστε πάντα ότι όλοι είμαστε επιμελητές" (1996).

Η στελέχωση των βρετανικών μουσείων δεν περιορίζεται τυπικά σε κατηγορίες επαγγελματίες άδειας ή στα μέλη της EMA. Οστόσο, η έμφαση (του Hudson και άλλων) στην περιορισμένη είσοδο, ως κύριο επαγγελματικό χαρακτηριστικό, μπορεί να παρακαμφθεί με την περιγραφή του μουσειακού επαγγέλματος ως "ανοικτού". Θα τείνει σε κίνδυνο όμως αυτό από την αναθεωρημένη διάτυπωση της ιδιότητας του μέλους της EMA ως "αναγνωριστή της ανώτατης επαγγελματικής επάρκειας και αφοσίωσης" (EMA, 1997), η οποία μπορεί να δημιουργήσει κινήσεις προς μια πιο περιορισμένη στελέχωση, ίσως στο μεσαίο και το ανώτερο επίπεδο: Πάντως, υπάρχει αρκετός δρόμος ακόμη ώπου αυτός ο προσδιορισμός να θεωρηθεί ότι εντάσσεται στην περιγραφή του Visser για τη σύγχρονη μνημική τελετή εισόδου σε ένα επάγγελμα: οι υποψήφιοι, απομονωμένοι από το κοινό, αντιπεμπίζονται την υποταγή στους παλιότερους του επαγγέλματος, με μειωτικά αλλά αναπόφευκτα καθήκοντα, εντόλα εν κρυπτώ, τρομοκρατία και τιμωρητικές εξετάσεις (1995). Μπορούμε ίσως να εντάξουμε στην περιγραφή αυτή την ιατρική ή τη νομική, αλλά τι συμβαίνει με τους μουσειακούς επαγγελματίες;

Η βασική τάση των εργαζόμενων στα μουσεία οδηγεί στον επαγγελματισμό, όπως συμβαίνει και σε άλλες εργασίες, και προέρχεται από την τοποθέτησή τους σε μια διοικητική ιεραρχία. Οι ηθικοί κώδικές τους και οι γνωστικές τους βάσεις δεν τους προστατεύουν από τις οδυνηρές αλήθειες του διοικητικού ελέγχου και από την πραγματικότητα της ανάγκης να αγωνιστούν για επιβίωση μέσα στα μουσεία. Η επαγγελματική αυτονομία υπάρχει, στην καλύτερη περίπτωση, σε μια αμβλυμένη μορφή μέσα σε ένα οργανωτικό πλαίσιο.

Η υπεροχή της διοίκησης έναντι της επαγγελματικής ελευθερίας έχει επιτευχθεί ακόμη και σε οργανισμούς με ισχυρές, ομοιογενείς επαγγελματικές κοινότητες. Το υποτιθέμενο μουσειακό επάγγελμα, που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ομάδων εργαζομένων με διαφορετική γνωστική βάση, είναι ιδιαίτερα ευάλωτο στην προπαθεία να υπαχθεί στον έλεγχο διοικητικών ιεραρχιών. Ανάμεσα στις ομάδες των εργαζομένων στον κόσμο των μουσείων, αντιπαλότητες και κοινωνικές ροχαίρες μπορεί να υπάρχουν. Η αειλόγηση στη απόδοσή, ακόμη και οι συγκρούσεις αρχών, λίνονται μέσα σε ένα διοικητικό και όχι επαγγελματικό πλαίσιο. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, που βρίσκονται στην κορυφή της πυραμίδας της εξουσίας, μπορεί να είναι επαγγελματίες από άλλους κλάδους. Ελάχιστοι είναι αυτοί που έχουν εργασθεί σε μουσεία.

Ως αποτέλεσμα, για κάποιους από το προσωπικό των μουσείων η μόρφωση έχει αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία, συνδεδεμένη συνειδητά με τον επαγγελματισμό (βλ., για παράδειγμα, Cossons, 1990). Τα επιχειρήματα για την ελευθερία διεξαγωγής έρευνας

Βιβλιογραφία

- Bennett, W. S., and Hokenstad, M. C. Jr. (1973). "Full-time people workers and conceptions of the "professional". Στο Halmos, S. (εξ.), *Professionalization and Social Change*, University of Keele, σσ. 21-45.
- Carr-Saunders, A. I., and Wilson, D. A. (1933 (1964)). *The Professions*. Frank Cass, London.
- Cossons, N. (1990). "Scholarship or self-indulgence?". *Museum Management and Curatorship*, τόμ. 9 (4), σσ. 359-360.
- Davies, M. (1996). "A view from Clerkwell". *Museums Journal*, τόμ. 96 (5), σ. 54.
- Davies, S. (1996). "Survival of the fittest". *Museums Journal*, τόμ. 96 (12), σσ. 19-21.

ανεμπόδιστη από διοικητικούς περιορισμούς μπορούν να θεωρηθούν ως αντίσταση εκ μέρους εκείνων που βλέπουν τον επαγγελματισμό με παραδοσιακούς όρους. Μερικές φορές μπορεί οι επιμελητές να αντισηκώνουν σε προγράμματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης, «πεπεισμένοι ότι ο "επαγγελματισμός" τους θα τους προστατεύσει από την αλλαγή», ιδίως από τη μεταβατή, μέσα στα τοπικά κείμενα, από τις ειδικότητες στις γενικές περιγραφές των θέσεων εργασίας (Davies, S., 1996).

Στο πλαίσιο αυτό οι προϊστάμενοι (μνάντζερ) μπορεί να νίνουν ο εχθρός: "συνήθως διορισμένοι με πολιτικά κριτήρια, αποτυχημένοι ακαδημαϊκοί, αυτοποκαλούμενοι μουσειακοί επιμορφωτές, επαγγελματίες μνάντζερ, γραφειοκράτες της σειράς ... που είναι ακατάλληλοι, αναφορές, αυτιστικοί και εγωϊστές" (Miller, 1992). Το αποτέλεσμα της "ρωμαλέας διοίκησης" σε αρκετά μεγάλα μουσεία του Λονδίνου έχει περιγραφεί ακόμη και ως αιτία μεγαλύτερου "χάους και σύγχυσης" από την κατάρρευση της Γερμανίας το 1945 (Sattler, αναφέρεται από Cossons, 1990). Η διοίκηση θεωρείται στενή δραστηριότητα: "μπορεί κάποιος να εξοικειωθεί με τις βασικές τεχνικές του μνάντζερ σε σχετικά σύντομο διάστημα", ενώ χρειάζεται "όμοιασια μια ζωή επαφής με την τέχνη, για να αναπτύξει γούστο και αίσθηση της ποιότητας" (Shestack, 1978). Έτσι, σε ένα μεγάλο δημοτικό μουσείο οι επιμελητές θεωρούσαν τους εαυτούς τους προπλάτων ως ανεξάρτητους ειδικούς και όχι μνάντζερ (Office of Arts and Libraries, 1991), και ένας ανώτερος επιμελητής ενός μεγάλου βρετανικού μουσείου μπορούσε να λέει για τον εαυτό του ότι δεν είναι μνάντζερ⁴.

Οι επαγγελματίες διακρίνονται από τους μνάντζερ ως αθώοι/αίμα από τα αποτελέσματα: "το πρώτο καθήκον"⁵, και όχι απλά από την καλύτερη χρήση των πόρων για την επίτευξη ενός καθορισμένου έργου. Οι σχέσεις τους βασίζονται στην εμπιστοσύνη και στην αφοσίωση, ενώ οι μνάντζερ είναι απλοί διεκταρωτές. Η διεύθυνση από μνάντζερ και όχι από επαγγελματία "μπορεί να σημαίνει ότι γίνεται ο σκοπός των μουσείων" (Hebditch, 1995). Πρέπει να υπάρχει παρέμβαση των επαγγελματιών στις αποφάσεις για όλες τις όψεις του έργου του μουσείου. "Σ' αυτό έγκειται η διαφορά ανάμεσα σε ένα μουσείο που διευθύνεται από διοικητικούς και σε ένα άλλο που διευθύνεται από μουσειολόγους" (Lewis, 1986).

Συναφές προς αυτό είναι και το ζήτημα της αφοσίωσης του μουσειακού επαγγελματία. Το ICOM πιστεύει ότι ο επαγγελματίας προσωπικό οφείλει "κατ' αρχήν επαγγελματίως και ακαδημαϊκώς αφοσίωση" στο μουσείο του, αλλά ότι "η τελική αφοσίωση" του οφείλεται στις θεμελιώδεις αρχές και στο επάγγελμα ως σύνολο" (1986). Οι έφοροι θεωρούνται ως "επαγγελματίες, και ως τέτοιοι είναι υπεύθυνοι για ... την εκπλήρωση των λειτουργιών τους με τρόπο αποδοκτό στους ίδιους, στους συναδέλφους τους και στο επάγγελμα", καθώς και στους εργοδότες τους (Lassey & Towson, 1993).

Άλλοι θεωρούν ότι ο διευθυντής πρέπει να επιδικεί τα συμφέροντα του μουσείου: "σε έναν επιμελητή δεν μπορεί να δοθεί επίσημη παραχώρηση αυτονομίας η οποία θα υπερέβαινε τις οργανωτικές ανάγκες του μουσείου" (DiMaggio, 1994). Αν και η EMA δέχεται ότι ο Κώδικας Συμπεριφοράς των Εργαζομένων σε Μουσεία δεν μπορεί να υπερισχύει των νομικών και συμβατικών υποχρεώσεων, από το προσωπικό δεν πρέπει να ζητείται να ενεργήσει αντίθετα προς τον κώδικα (1996). Γενικά, από το επαγγελματικό προσωπικό δεν πρέπει να αναμένεται να αλλάξει ή να αποσιωπήσει την επαγγελματική του κριση, για να συμμορφωθεί σε διοικητικές αποφάσεις (Mialro, 1994, Weil, 1988).

Συμπεράσματα

Ο χώρος δεν μας επιτρέπει να εξετάσουμε άλλα ζητήματα που επηρεάζουν τα μουσεία και τον επαγγελματισμό, το σπουδαιότερο από τα οποία αφορά ίσως το ζήτημα της διοίκησης, στο οποίο ήδη γίνεται για το δικαίωμα της επαγγελματικής αυτονομίας του προσωπικού και το έπαβλο είναι ο τελικός έλεγχος και η εξουσία. Πληρ' όλα αυτά, το άρθρο έβριε ενδεικτικά διάφορα ζητήματα, όταν εξετάζε κατά πόσο υπάρχει μουσειακό επάγγελμα, και προσέβαλε να τα τοποθετήσει μέσα στις σημερινές πολυπλοκές και διαμορφούμενες έννοιες του επαγγέλματος και του επαγγελματισμού.

Στα πλαίσια λοιπόν αυτής της ανάλυσης: η εργασία σε μουσείο είναι επάγγελμα, η ακόμη και μια σειρά επαγγελματιών, Παρ'όλο που το πρότυπο του "παρδοσιακού" επαγγέλματος δεν ταίριαζει, άνθρωποι επιρροής και ιδρύματα από τον κόσμο των μουσείων θεωρούν σαφώς ότι εντάσσονται σε ένα μουσειακό επάγγελμα. Είναι αναγκαία να αλλάξει το πρότυπο η ακόμη και να θεωρηθεί ανεδαφικό, τότε είναι ένα "ανοιχτό" επάγγελμα με πολλά και διαφορετικά είδη εργασίας, και διοικείται από διοικητικό συμβούλιο του οποίου τα μέλη δεν ανήκουν στο μουσειακό επάγγελμα. Ελάχιστοι αμφισβητούν αυτές τις αιτιάσεις και, επομένως, η διεκδίκηση του επαγγελματικού καθεστώτος από τους εργοζόμενους σε μουσεία φαίνεται να είναι επιβετητή.

Θωμόμενος από εξωτερικές δυνάμεις, ο κόσμος του μουσείου προχωρεί σε μια κατανόηση, αν όχι σε μια ανεπιφυκτική αποδοχή, του μνάντζερ, αν όχι σε κριτική μεθόδου. Ο επαγγελματισμός, ωστόσο, παραμένει μια ισχυρή δύναμη στον προορισμό της εμπειρίας και των ικανοτήτων που αναμένονται από το προσωπικό. Η γνώση και οι ικανότητες που σχετίζονται με το αντικείμενο του μουσείου αξιολογούνται υψηλότερα από ένα γενικό μουσειολογικό υπόβαθρο εκπαίδευσης, ενώ και τα δύο μάξ τοποθετούνται υψηλότερα από τη διοικητική επιδεξιότητα. Όμως οι απαιτήσεις του κόσμου του μουσείου υπονομεύονται λιγότερες αυτές τις σταθερές, καθώς τα μουσεία ολο και περισσότερο βασίζονται στην καλή διοίκηση.

Σημειώσεις

1. Δόν εβγλιέται από τονov.
2. Σημείωσ αφελώς παρουσιάζει διοσηη και η ίδια.
3. Μάξβερ, Πρέξ Σ, Σκνίλ Σ (μετ. Β. Ρούτα).
4. Προσποητική αλληλογραφία με τον συναράβρα, 1995.
5. Αυτό υπονοεί την παρομοία μεσ ανώτερης ρηκείας.
6. Αν και δεν συνενάγεται ότι οι διεκδικήσεις στις συνετακόλουθες ανταμοιβές είναι ομαφιμοποιητήτες.

Is there a Museum Profession?

M. Bieber

Although professions as such no longer exert their former hold, there is still great ambition for workers in many occupations to be accepted as professional: the museum world is no different from many others in this. However, the issue is complex. One matter that causes problems is the status of employed professionals: where is their "professional autonomy" within a management hierarchy? Another problem for museum workers is the number of different occupations within museums: are they all part of one profession? The article examines these concerns, and places them within the realities of contemporary museum work.

M.B.

- DiMaggio, P. (1994). "The American art director as professional", στο: *Keynotes*, G. (ed.), *Museum Provision and Professionalism*, pp. 154-163. Routledge, London.
- Etzioni, A. (1969). "Preface" στο Etzioni, A. (ed.), *The Semi-Professions and Their Organization*, The Free Press, σσ. v-xvii. New York.
- Griffin, D. J. G. (1987). "Managing the museum organization", *The International Journal of Museum Management and Curatorship*, τόμ. 6, σσ. 387-398.
- Hebditch, I. (1995). "Contemporary issues in museums governance", Άρθρο παρουσιάζει στο σεμινάριο της Ένωσης Μουσείων Αγγλίας "Safe in Our Hands", January, London.
- Hudson, K. (1989). "The flipside of professionalism", *Museums Journal*, τόμ. 88 (4), σσ. 188-190.
- ICOM (1986). *Code of Professional Ethics*. ICOM, Paris.
- Johnson, T. J. (1972). *Professions and Power*. MacMillan, London.
- Kanawak, G. (1992). "Curatorial identity", *Museums Journal*, τόμ. 92 (10), σ. 27.
- Lassey, P., and Towson, F. (1992). *Codes for everything?*, *Museums Journal*, τόμ. 92 (10), σ. 30.
- Lewis, G. (1986). "Managing museums" στο British Council (ed.), *Museum Management and Administration*, σσ. 4-7. British Council, London.
- Locke, S. (1996). "Curators unite", *Museums Journal*, τόμ. 96 (12), σσ. 38-40.
- Mialro, M. C. (1994). *Museum Governance: Mission, Ethics, Policy*. Smithsonian Institution Press, Washington D.C.
- Miller, S. (1992). "Endangered specimens", *Museums Journal*, τόμ. 92 (10), σ. 32.
- Murdoch, J. (1992). "Defining curators", *Museums Journal*, τόμ. 92 (3), σσ. 18-19.
- Museums Association (1997). "Could YOU be a mentor?", *Museums Journal*, τόμ. 97 (2), σ. 50.
- Museums Association (1996). *Code of Conduct for People Who Work in Museums*. Museums Association, London.
- Museum Training Institute and Museums Association (1993). *Careers in Museums*, London.
- New Shorter Oxford English Dictionary (1993). Oxford University Press, Oxford.
- Office of Arts and Libraries (1991). *Volunteers in Museums and Heritage Organisations: Policy, Planning and Management*. HMSO, London.
- Office of Population Censuses and Surveys (1960). *Standard Occupational Classification*. HMSO, London.
- Parkhurst, C. (1975). "Art museums: kinds, organization, procedures, and financing", *Ero Lee, S. E.* (ed.), *On Understanding Art Museums*. Practice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey, σσ. 68-99.
- Parsons, T. (1964). *Essays in Sociological Theory*. Free Press of Glencoe, Illinois.
- Shestack, A. (1973). "The director: scholar and businessman, educator and lobbyist", *Museum News*, τόμ. 57 (2), σσ. 27-31. 89.
- Visser, M. (1995). *The Way We Are*. Viking, London.
- Weisberg, J., Druy, L., Preddy, D. (1992). *From Evolution to Revolution - Pressures on Professional Life in the 1990s*. University of Bristol, Bristol.
- Weil, S. (1988). "The ongoing pursuit of professional status", *Museum News*, τόμ. 67(2), σσ. 30-34.